

Kiertokatsaus

KESKILUOKAN RAFFEUTUMINEN

Säkenen kahdessa viime numerossa on ollut julaituna tunnetun amerikalaisen puolueoverin Frank Bohnin kirjoittama artikkeli "Keskiluokka ja progressivismi". Kirjoitus oli ihana veisu keskiluokan "uudestaan syntymiselle" Toveri Bohni on sitä mieltä, että keskiluokka tottuu rapplottilasta, johon suurkapitalismi viime vuosikymmeninä on sen saattanut ja että nykyinen n. s. progressivismi on toivotuksesta tämän keskiluokan kuikua vallan kukkuloille valtiokapitalismin avulla, joka tulee estämään suurkapitalistia yksinvaltaisesti riistämään yhteliskuntaa ja antaa keskiluokkaan kuuluvien nousuvalle nuorisolle lukemattoman määrän uusia "jobbeja" valtion lävlien läpapatojen läheisessä. Osoittaakseen, että keskiluokka todellakin uudestaan voimistuu toiv. Bohni luettelee kallellaisia viime aikoina nähtäviä oireita uudistumisen virtauksia yhteliskunta- ja sivistys-elämän kaikilla aloilla ja hän jalo-mielisesti lauskee ne kaikki keskiluokan ansioksi. Vieläpä hän viittää, että keskiluokka lukumääränsäkin nähden lisääntyy ja hän julistaa, että kaikki sosialistien päinvastaiset puheet eivät pidä paikkaansa. Hän ennustaa että me kymmenen vuoden sisällä tulemme joutumaan loistavaan valtiokapitalismikauteen, jossa keskiluokka hoitaa kaikki yhteliskunnan asiat ja turvaa työllistenkin oikeuksia nykyisen yhteliskuntajärjestyksen puutteessa.

Tarkastakaamme hiukan tätä toiv. Bohnin ajatusjuoksuja. Silloin ensi sijassa täytyy sanoa, että hänen käsityksensä keskiluokan nykyisestä voimasta ja voimistumismahdollisuudesta on suureksi osaksi vain kuvittelua. Sosialistien väitte, että keskiluokka vähenee ja heikkenee sekä menettää merkityksensä yhteliskunnalliseen tekijänä ei ole niillä esimerkillä kumottavana, jotka toiv. Bohni tuo esille. Ensinnäkin ne tilastot, joiden avulla hän osoittaa farmaarien lukumäärän lisääntyneen eivät merkitse mitään, jolle niiden rinnalle aseta täydellisesti tilastoa siitä, millaisiksi ovat muodostuneet noitten farmaarien omaisuussuhteet. Hän itsekin on pakotettu myöntämään, että kiinnitettyjen farmaarien lukumäärä on lisääntynyt. Se jo sellaisenaan osoittaa, että maanomistajain lukumäärän lisääntyminen on vain näennäinen — näistä "omistajista" sangen useat eivät ole omistajia kauvemman kuin mitä ne maksavat suurkapitalisminle veroa. Mutta huomattavinta on se, että vaikka he omistaisivatkin farminsa, niin kapitalismi, pitien käsissä tavaramarkkinat ja kulkuneuvot, täydellisesti kontrolloera heidän tuotantoansa oman mielensä mukaisesti. Jos tarkastamme n. s. liennäisten kauppiattien asemaa, niin huomaamme, että juttu on alvan sama. Ne eivät ole liikkeittensä omistajia, vaan pikemmin ainoastaan agenteja, jotka saavat suorittaa joitakin tehtäviä suurkapitalismin laskuun. Nämä ovat ilmeisiä toisiajaloita, joita niin monasti on riittävästi selitetty, eikä koskaan kumottu. Niitä eivät kumoja Bohnin nekkään esimerkit, joissa hän puhuu pitkistä komeista talojen rivelistä, jotka hän näkee kohoavan kaupunkiemme residentsiosissa ja jotka hän katsoo osoittavan keskiluokan suurta voimaa. Ne ovat hitausta valtamereessä sen hulmaavan kasvun rinnalla jonka näemme proletariaatin keskuudessa. Alvan omaisuudettoman köyhälistön lukumäärä kasvaa paljon nopeam-

min kuin erotus köyhälistön syntyisyys- ja kuolleisuusprosentin välillä ja tämä lisääns on paras väite toiv. Bohnin väitteitten kumoamiseksi.

On tietäviä alvan totta, että keskiluokka ei saavuta köyhälistön aseman mukalista ajatuskantana yhtä nopeasti kuin se sortuu köyhälistön asteelle. Se kuvan ruu-puilee aineen tänne toivoen vielä jotakin saavansa olevista oloista. Meidän ei maksa valvaa odottaa siitä taholta apua köyhälistön luokkatalstelulle. — Köyhälistöasemastaan tietoiset työlliset suorittavat omln päin vapuustalstelunsa. Mutta alvan yhtä selvää on se, että tämä keskiluokka ei ole omaksumut itselleen varmaa valtiokapitalismin pyrkivää kantaa mi-nään uudestaan herkkämisenään ja tietoi-sena pelastuskeinonaan itselleen, vaan si-hen on olemassa alvan toiset syyt? Ja samat syyt ovat sihenkin, että yhteliskun-nallisuusa sekä sivistyksellisuusa elämässä tapahtuu uudistusvirtauksin.

On vähän ihmeellistä, että toiv. Bohni on niin halukas antamaan anxon kaikesta tästä keskiluokalle. Me haluaisimme sanoa, että se nykyajan edistys, mikä on havaittavissa tuoreina virtauksina yhteiskunnallisen ja sivistyselämän alalla, on suora-naisesti työväenluokan ansiota — ja todistaa työväenluokan voimistumista eikä mitään muuta. Kehotamme lukijoitamme tutustumaan tässä lehden numerossa ole-vaan kirjoitukseen "Nykyajan mahtavin voima". Siinä on sanottuna se, minkä tahdomme ensi tilassa sanoa vastapainoksi tuolle keskiluokan yllytyksille. Kaikki, mitä meidän aikanamme tapahtuu edistystä kirjallisuuden, taiteen, tietelten alalla, on nykyajan herävään työväenluokan väliillä ja välittömät vaikutusta. Keskiluokka ei ole pitkään aikaan voinut luoda mitään näillä aloilla ja kapitalisminkin kyky tässä suhteessa lakkaa. Köyhälistö vaatii itselleen enemmän valoa, enemmän osuutta yhteliskunnan työn tuloksista. Se heijastuu kirjallisuudessa ja taiteessa. Se haluaa materiaalisteen elämännymärryksenään nojautuen, todellista tietoa tieteellisessä suhteessa. Nykyajan yhä kehittyvä teollisuus ja sen varassa nouseva työväenluokka, vaatii tietelten sovelluttamista käytännölliseen elämään. Sitä johtuu virkeä tieteellinen toiminta. Nouseva työläsarmita porvariluokalle pelottavine liikkeineen ja vaatimuksineen herättää, pakottaa itselleen porvariltoita reformeja. Se tosin ei aina määrää niiden laatua, vaan sen määrää se selkka, kuinka suuri porvariston vallankumousopeko on, kuinka valppaasti työlliset seuraavat asioita ja valkuttavat niihin ja sen määrää ennenkaikkea se selkka, kuinka paljon työllisten onnistuu ensin valloittaa itselleen taloudellisen järjestyksen kautta työmailia, raivatun siten tietä samojen saavutusten vahvistamiselle lajn-laailinnan kautta.

Me haluamme siis sanoa sen, että nykyajan reformismi on työllisten esin pakottama. — Kapitalistiluokka pakottuu niihin ainoastaan mikäil se tuntee peikon työväenluokkaa kohtaan. Se harrastaa reformeja työllisten kesyttämistarkoituksessa, mutta se ei saavuta siitä tarkoitustaan. Työlliset saatuaan jotakin haluavat vielä enemmän eikä tämä asia sellaisenaan vähäkään hämmennä heidän luokkatalstel-suuttaan ja vallankumouksellisuuttaan. He olosuhteitten mukaisella tavalla käyttävät hyväkseen tätä porvarien kes-

kuudessa aikaansaamaansa "reformihalu" mutta he sen vuoksi eivät hetkeksikään lakkaa hankkimasta itselleen valtaa jaaksen itse läpi niitä reformeja, joita he tarvitsevat voimaistuaakseen ottamaan koko yhteiskunnan vallan käsiinsä.

Nykyaikainen progressivismi ja siitä kehitetty valtiokapitalismi näin ollen mietostämme lähinnä ovat romahtavan kapitalistiluokan epätoivoisia pyrkimyksiä pysäyttämään työläisten vallankumouksellista kulkua. Mutta samalla ne ovat hetotomia sellaisia yrityksiä. Valtiokapitalismi on välttämätön väine yhteiskunnan siirtyessä yksityiskapitalistisesta sosialistiseen, mutta sitäkin härrasteassaan täytyy kapitalistien vastoin haluansa palvelu kumouksen asialla. Valtiokapitalismi käy välttämättömäksi jo itse suurkapitalistimien taholta, sillä tuotannon keskeyttymisen edellyttäyt yhteiskunnallista toimintaa, joka ei käy päinsä ilman valtion kontrollia. Sosialistit eivät vastusta tätä kehitystä. Päinvastoin, milloin he voivat sen tehdä, he itse myötävalkuttavat tuotantotaitoksen siirtymiseen valtion haltuun, — kapitalistisenkin valtion, jota he ihtevät kontroleeraamaan ja muuttamaan sosialistiseksi valtioksi.

SUHTEEMME VALTIO- KUNNALLISKAPIT- TALISMIN.

Me emme voi olenkaan ottaa o-
saa tov. Böhnin
polkoon, että val-
tiokapitalismi tai kunnalliskapitalismi voivat
vieroittaa työläisiä heidän vallankumouks-
sellisesta päämäärästään. Me toiselta puolel-
ta välillisesti pakotamme kapitalistipuolue-
tta siihen turvautumaan, toiselta puolelta
me itse pyrämme sitä kontroleeraama-
aan. Sitä mukaa kun saamme vaikutus-
valtaa lainlaatuajakunnissa ja kunnallishalli-
tuksissa, niin voimme, jo ennen kun olem-
me enemmistönä, pakottaa eslin työväen-
luokalle hyödyllistä lainlaadintaa. Huomat-
kaa, että sanomme pakottaa esille. Sen
teemme milloin käyttäen hyväksemme por-
variryhmien keskinäisestä kahnauksesta
johtuvia heikkouksiaan, ei kompromissie-
raamalla näiden ryhmien kanssa, vaan tun-
kemalla kilpian niiden väliin, kuten esi-
merkit monesta maasta voivat todistaa
mahdolliseksi, — milloin taasen valtavana
agitatsioonilla, mielenosoituksilla ja — kun
saaadaan kiinteampi yhteistoiminta taloudel-
listen järjestöjen ja sosialistipuolueen vä-
lillä — myös laikoilla, pakotamme porva-
ripuolueet erinäisin myönnetyksiin Yleis-
ten tuotoon. Ja jakolaitosten siirtyessä ka-
pitalistisenkin valtion haltuun me voimme
käyttää niitä hyväksemme luokkataistelua-
ssa edullisemmalla tavalla kuin niiden ol-
lessa yksityisten käsissä.

Turha on myöskin tov Böhnin se pelko,
että jos sosialistit pitemmän aikaa joutuvat
pitämään käsissään työnantajavaltion joltai-
kin osia nykyisen palkkajärjestelmän vielä
vallitessa, niin heistä tulee "työväen luok-
kan vihollisia". Hän nähtävästi tarkoittaa
sitä, että tällainen sosialistinen hallinto tu-
lee joskus olemaan pakotettu vastustamaan
joltakin työläisten esittämää vaatimusta,
jopa taistelemaan niitä vastaan lakissa.
Esimerkkiä sellaisesta on kyllä sattunut,
mutta uskallamme väittää, että päinvast-
aiset esimerkit ovat vielä lukuisimmat,
nim., että on voinut välttää kaikki sellai-
set selkkaukset äärimmäisyydestä menemäs-
tä ja yksityiskapitalistimien työehtoja parem-
pia ehtoja tarjoamalla on voinut muodostaa
valtio- tai kunnallissuostuksen alaisena ole-
vat laitokset mallilaitoksiksi, jotka ovat
kihoittimena parempien työehtojen vaat-
timiaelle yksityisillä kapitalisteilla. — Sillä
vallankumouksen välineinä. Tämä viimeksi
mainittu selkeä onkin erittäin tärkeä.
Jo kapitalistien kontroleeraamissa kunnal-

lis- tai valtiokapitalistisissa laitoksissa
voidaan aikaansaada pyrkimyksiä tavallista
työehtojaan parempiin oloihin, koska yksi-
tyisprofiittihaiu siinä ei ole yhtä suurena
määrässä vaikuttamassa ehtojen määrää-
miseen ja koska työläisten on helpompi
niihin vaikuttaa. Me voisimme luotella ju-
kulsia esimerkkejä tästäkin maasta, jotka
osoittavat, että sellainen omistus on ki-
hoittimena ja tukena yksityiskapitalistimien
palveluksessa oleville työläisille vaatimaan
parempia ehtoja. Mainittakoon vain San
Franciscon kunnallissuostot, jossa valke-
uksitta saatiin aikaan 8-tuntinen työpäivä
ja 3 dollariin minimipalkka, joka pakottaa
yksityis-yhtiötkin pian suostumaan samaan
työehtoihin. Sitä suuremmissa määrässä
on sellainen toiminta ja vaikutus mahdol-
linen meidän puolueemme kontroleeraamis-
sa valtio- tai kunnalliskapitalistisissa yri-
tyksissä.

Me olemme tov. Böhnin kanssa samaa
mieltä siitä, että enenevän valtiokapitalis-
mihärrastuksen edessä meidän tulee yhä
voimakkaammin esittää ilkkueemme vallan-
kumouksellisen luonne ja osoittaa, että val-
tiokapitalismi ei ainakaan ole sosialismin,
vaan ainostaan väliaste. Mutta me emme
usetu passiiviselle kunnalle sen härrasteas-
miseen nähden, vaan pakotamme sitä eslin
nlin paljon kuin mahdollista sekä yleisellä
agitatsioonilla yksityiskapitalistimia vastaan,
että valtaamalla omiin käsimme yleiset
hallintoaohart jo nykyisen yhteiskuntajär-
jestelmän aikana. On aivan turha luulo-
se, että porvaripuolueet, olivatpa ne prog-
ressiivieja tai mitä muuta tahansa, omaas-
ta halustaan ihtisivät tällä alalla askelta-
kaan pitemmälle, kuin mihin heissä oleva
pelko työväenluokkaa kohtaan heidät pak-
kottaa.

SUHTEEMME KESKILUOKKAAN.

Säkenen viime nu-
merossa julkaisim-
me erittäin työmie-
hen toimittajain "perlaatteellisen julistuk-
sen", jossa he tärkeinä seikkana esittivät,
että puolueessamme ilmenee taipumusta
haalimaan keskiluokkalaista joukkoomme ja
antamaan niiden ajatuskantojen vaikuttaa
menettelytapamme. Edellisessä olemme
jo lausuoneet, mikä on meidän kälytkes-
me keskiluokkalaisten yhteiskunnallistaiou-
dellisesta asemasta. Keskiluokkalaista voi
tuulla joukkoomme sen vuoksi, että keski-
luokan tuotannonlinen asema painuu alas
köyhäinluokalle. Se ei kuitenkaan sillä
vielä tee heitä proletariimilaisiksi ja kun he
joskus palaantuvat puolueessamme, niin u-
selmmin tekevät sen yksilöllisistä syistä
etkä luokkasyistä. Me emme voi sulkea
oviamme heiltä, mutta meidän tulee pitää
heidän toimaan tarkasti silmällä. Mutta
ennenkaikkieka meidän ei tarvitse heitä mil-
lään tavalla erikokoisesti haalla puoluees-
sämme. Meillä on riittävästi tehtävää varsin-
laan työväenluokan herättämisessä, jonka
voimalle ja hengelle meidän täytyy perus-
taa toimintamme.

Mutta samalla sanottakoon, että kun pu-
hutaan tästä p'kkuporvarien koalmihalusta
ja tarkotetaan, että suomalaisessa järjes-
tössä sellaista ilmenee, niin on sellainen
juttu vain sairaalloista mielikuvitusta et-
kä mitään muuta. Amerikalaiten keskuu-
dessa sellaista on siellä täällä ilmennyt ja
mikälä sitä on ilmennyt, on suomalaisen
järjestön taholta "suunnista" huolimatta
sitä ankarasti kritiseerattu ja toimittu si-
tä vastaan. Mutta suomalaisessa järjes-
tössä ei toki ole ollut olemassa sellainen
"koaliminen" näkyäkään. Näin ollen si-
hen perlaatteelliseen "julistukseen" sisäl-
tyvä kritiikki on tykkänään perusteeton ja
sen perusteettomuuteen hukkuu koko "Julis-
tuksen" tarpeellisuukin.